

MÄÄRUS

2019 nr

Eri tüüpi sõnniku toitainesisalduse arvutuslikud väärtused, põllumajandusloomade loomühikuteks ümberarvutamise koefitsiendid ja sõnnikuhoidla mahu arvutamise meetodika

Määrus kehtestatakse veeseaduse § 161 lõike 12 ja § 164 lõike 8 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse eri tüüpi sõnniku ja looma väljaheidete toitainesisalduse arvutuslikud väärtused, põllumajandusloomade loomühikuteks ümberarvutamise koefitsiendid sõnnikuhoidlate mahu arvutamise meetodika.

§ 2. Eri tüüpi sõnniku ja looma väljaheidete toitainesisalduse arvutuslikud väärtused

(1) Looma väljaheidete käesoleva määruse tähenduses on sõnnik, mis on loomade poolt jäetud, millele ei ole lisatud allapanu ja mida ei ole ladustatud, säilitatud ega töödeldud.

(2) Eri tüüpi sõnniku ja looma väljaheidete toitainesisalduse arvutuslikud väärtused on esitatud määruse lisades 1–7.

§ 3. Põllumajandusloomade loomühikuteks ümberarvutamise koefitsiendid

(1) Põllumajanduslooma loomühiku ekvivalent on piimalehm toodanguga 8000 kilogrammi piima aastas.

(2) Põllumajandusloomade loomühikuteks ümberarvutamise koefitsiendid on esitatud määruse lisas 8.

§ 4. Sõnnikuhoidla mahu arvutamise meetodika

(1) Sõnnikuhoidla miinimummaht looma kohta arvutatakse järgmiste valemitega:

$$1) V = (A - B) \times c \times 0,67,$$

kus V on sõnnikuhoidla kaheksa kuu miinimummaht kuupmeetrites,
 A on hoidlasse ladustatud sõnniku kogus tonnides aasta kohta,
 B on ladustatud sõnniku kadu hoidlast tonnides aasta kohta,
 c on sõnniku mahumass tonnides kuupmeetri kohta,
0,67 on kordaja, mille abil teisendatakse aasta kohta käiv näitaja kaheksa kuu kohta käivaks näitajaks;

$$2) A = a_1 + a_2 + a_3 + a_4 \text{ (karjatamiseta) või } A = a_5 + a_6 + a_3 + a_4 \text{ (karjatamisega),}$$

kus A on hoidlasse ladustatud sõnniku kogus tonnides aasta kohta,
 a_1 on looma väljaheidete kogus tonnides aasta kohta,
 a_2 on allapanu lisandumine tonnides aasta kohta,
 a_3 on tehnoloogilise vee lisandumine tonnides aasta kohta,
 a_4 on sademevee lisandumine tonnides aasta kohta;

$$3) a_5 = a_1 - f,$$

kus a_1 on looma väljaheidete kogus tonnides aasta kohta,
 f on karjatamise käigus karjamaale, liikumisteedele ja muudele sellistele kohtadele sattuvate looma väljaheidete kogus tonnides aasta kohta;

$$4) a_6 = a_2 / 365 \times (365 - g),$$

kus a_2 on allapanu lisandumine tonnides aasta kohta,
 g on karjatamispäevade arv;

$$5) B = b_1 + b_2,$$

kus B on ladustatud sõnniku kadu hoidlast tonnides aasta kohta,
 b_1 on niiskuse aurumine tonnides aasta kohta,
 b_2 on sõnniku kuivaine lagunemine tonnides aasta kohta;

$$6) b_1 = A_1 \times d,$$

kus b_1 on niiskuse aurumine tonnides aasta kohta,
 A_1 on hoidlasse ladustatud sõnnikus sisalduva vee kogus tonnides aasta kohta,
 d on niiskuse aurumine massiprotsentides;

$$7) A_1 = a_1 \times (1 - f / 100) + a_3 + a_4,$$

kus A_1 on hoidlasse ladustatud sõnnikus sisalduva vee kogus tonnides aasta kohta,
 a_1 on looma väljaheidete kogus tonnides aasta kohta,
 a_3 on tehnoloogilise vee lisandumine tonnides aasta kohta,
 a_4 on sademevee lisandumine tonnides aasta kohta,
 f on hoidlasse ladustatud sõnniku kuivainesisaldus massiprotsentides;

$$8) b_2 = A_2 \times e,$$

kus b_2 on sõnniku kuivaine lagunemine tonnides aasta kohta,
 A_2 on hoidlasse ladustatud sõnniku kuivaine kogus tonnides aasta kohta,
 e on sõnniku kuivaine lagunemine massiprotsentides;

$$9) A_2 = (a_1 \times f / 100) + a_2 \times 0,7,$$

kus A_2 on hoidlasse ladustatud sõnniku kuivaine kogus tonnides aasta kohta,
 a_1 on looma väljaheidete kogus tonnides aasta kohta,
 f on hoidlasse ladustatud sõnniku kuivainesisaldus massiprotsentides,
 a_2 on allapanu lisandumine tonnides aasta kohta,
 $0,7$ on allapanu keskmine kuivainesisaldus.

(2) Sõnnikuhoidla miinimummaht ja keskmised arvestuslikud näitajad sõnnikuhoidla miinimummahu arvutamiseks on esitatud määruse lisas 9.

§ 5. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. oktoobril 2019. a.

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Järvik

Minister

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler

Lisad

1. Looma väljaheidete summaarne kogus ja toiteelementide sisaldus looma kohta
2. Looma väljaheidete keskmine kogus ja toiteelementide sisaldus loomakoha kohta
3. Eri tüüpi sõnniku summaarne kogus ja toiteelementide sisaldus pärast säilitamist loomade aasta ringi laudas pidamise korral
4. Eri tüüpi sõnniku summaarne kogus laudas ja toiteelementide sisaldus pärast säilitamist loomade perioodilise karjatamise korral
5. Loomade karjatamise käigus karjamaale, liikumisteedele ja mujale sattuvate looma väljaheidete keskmine kogus ja toiteelementide sisaldus lisas 4 nimetatud pikkusega karjatamisperioodi korral
6. Eri tüüpi sõnnikus sisalduv taimedele omastatav lämmastik, fosfor ja kaalium loomade aasta ringi laudas pidamise korral
7. Loomade karjatamise käigus karjamaale, liikumisteedele ja mujale sattuvates looma väljaheidetes sisalduv taimedele omastatav lämmastik, fosfor ja kaalium
8. Loomade loomühikuteks ümberarvutamise koefitsiendid
9. Sõnnikuhoidla miinimummaht ja keskmised arvestuslikud näitajad selle arvutamiseks